

waarin onze Maatschappij zich zal bewegen, doordat zij jaarlijks die mannen tot hoofdbestuurders kiezen, die hun het meest geschikt lijken en hun inzichten deelen. Maar heeft men eenmaal een directeur voor het leven benoemd, dan rest slechts voor de leden om op een algemeene vergadering een halt toe te roepen, door het afstemmen van de voorstellen door het bureau opgesteld, wat het werk niet zal bespoedigen. Ook het hoofdbestuur wil en van directeur en van andere bestuurders van het bureau rechten en verplichtingen regelen (*Tijdschrift* 27 Maart l.l. bldz. 1006 alinea 5). Zou het dan niet kunnen besluiten om nog vóór de behandeling van voorstel B eens in grove trekken aan te geven, tot hoeverre b.v. de bevoegdheden van directeur en anderen zich uitstrekken zullen. Menigeen, die nu nog er tegen opziet een sprong in het duister te doen, zou dan gemakkelijk over zijn bezwaren heenstappen en in het besef, dat andere tijden andere werkzaamheden vorderen, van ganscher harte aan de uitvoering der hoofdbestuursvoorstellen medewerken.

Rotterdam, Mei 1920.

B. C. VAN DER NAGEL.

IV.

Het zij mij vergund nog eens uit een ander gezichtspunt de groote zaak te belichten, Ik sta op het standpunt, dat men de noodzakelijkheid van de indiening der hoofdbestuursvoorstellen betreuren, maar . . . aanvaarden moet. Plicht is daarbij echter, juist om het betreurenswaardige van die omstandigheden, om alle maatregelen te nemen, die een mislukking van de uitwerking kunnen voorkomen. En m. i. is dit laatste met noodlottige zekerheid te verwachten, als de voorstellen niet met overweldigende meerderheid aangenomen worden. Uit het artikel van VAN BRUGGEN is het gewettigd de vrees af te leiden, dat bij aanneming met een zeer kleine meerderheid een groot aantal leden de Maatschappij zal verlaten. En waar blijft dan het eendrachtig optreden tegenover ons niet welwillend gezinde autoriteiten? Wat komt er dan van onze bindende besluiten terecht?

Men zegge niet: Och, het zullen er niet zoovelen zijn! Reeds thans zijn er geneeskundigen-niet-Maatschappij-leden; hoe meer er komen, des te geringer het belang van aansluiting voor jonge artsen. Men zag het in de studentenwereld: oorspronkelijk was het studentencorps de verpersoonlijking van de studentenwereld; door vrees voor, of afkeuring van den groentijd kwamen er aanvankelijk enkele, later meer niet-aangeslotenen, en thans zijn, als ik mij niet vergis, de in studentenbonden vereenigde niet-corpsleden in alle universiteitssteden het sterkste in aantal.

Is er een maatregel tegen dat noodlot te nemen? Volgens art. 20 Stat. wordt een besluit bij „volstreckte meerderheid van stemmen” genomen, desnoods dus met de helft plus één. Zou art. 22 Stat. (op de bindende besluiten) er op toepasselijk verklaard kunnen worden? Dan zouden wij althans drie vierden der stemmen en nog een referendum verkrijgen. Maar volgens art. 90 H. R. zou dit voornemen reeds vóór 1 Februari genomen moeten zijn. Wie weet een uitweg?

Maar dat er een uitweg gevonden moet worden — al zou het door uitstellen tot het volgende jaar moeten zijn — om de grootst mogelijke meerderheid aan het besluit tot reorganisatie te verzekeren, daarvan ben ik overtuigd, en met mij vele leden mijner afdeling.

Terwolde, 3 Mei 1920.

A. N. NOLST TRÉNITÉ.

GESTICHTS- OF ZIEKENHUISGENEESHEER CONTRA DRANKWET.

De eerste maal, dat ik ambtelijk met de drankwet in aanraking kwam, leverde mij een ervaring op belangrijk genoeg om haar in wijderen kring bekend te maken.

Den 15den April j.l. bezocht mij de zoon van een mijner vrouwelijke patiënten (een weduwe, die in een Friesch dorpje vergunninghoudster is) met het dringende verzoek zijn moeder vóór 1 Mei te willen ontslaan, omdat B. en W. der betrokken

gemeente zijn aandacht gevestigd hadden op art. 24 2de lid der drankwet, en van oordeel waren, dat de ten name zijner moeder staande vergunning met ingang van 1 Mei, het einde van het loopende vergunningsjaar, kwam te vervallen. Bij de voldoening van het vergunningsrecht voor het nieuwe vergunningsjaar behoorde zij zelf in haar bedrijf aanwezig te zijn. In antwoord op mijn verzoek om inlichtingen aangaande deze mij onbekende en in dit geval zeer bedenkelijke consequentie der wet, schreef de burgemeester mij, dat het dagelijksch bestuur het „uit een voorzichtigheids-oogpunt” aanbevelingswaard achtte, dat de vergunninghoudster vóór gemelden datum in haar inrichting terugkeerde. Het art. waarop B. en W. zich beriepen, luidt: „Bij tijdelijke onbevoegdheid of verhindering van den vergunninghouder kan het bedrijf, gedurende het loopende vergunningsjaar zonder nadere vergunning worden voortgezet door zijn inwonende echtgenoot of door hen, die, krachtens de wet of krachtens opdracht van den gerechtigde, daartoe bevoegd zijn”.

Daar, ondanks mijn Nederlandschap, de meeste staatswetten en daarbij ook de drankwet niet tot mijn geestelijken inventaris behooren, gevoelde ik mij op onveilig terrein en stond ik voor het dilemma, of een langzaam herstellende geesteszieke te vroeg te ontslaan, of haar in de maatschappij te laten terugkeeren, beroofd van haar kostwinning. Voor mijn beslissing was mij bovendien slechts korte tijd gelaten! Van bevriende zijde gewezen op het bestaan van inspecteurs voor de drankwet, wendde ik mij tot den inspecteur voor de 2de drankwetinspectie te Ede, die mij onmiddellijk en zeer uitvoerig schreef, dat en waarom hij het met de opvatting van B. en W. niet eens was. Hoofdzakelijk grondde hij zijn meening op art. 28 der drankwet, waarin onder de gevallen van intrekbaarheid eener vergunning voorkomt (sub. 2): „Wanneer de vergunninghouder, die zich... door een ander laat vervangen zelf langer dan drie maanden *buiten noodzaak* niet woont in het huis, waarin het bedrijf wordt uitgeoefend”. In het uiterste geval zou z. i. een geneeskundige verklaring der noodzakelijkheid eener voortgezette ziekenhuisverpleging, voldoende zijn.

B. en W. hiermede in kennis gesteld, hebben zich hierbij neergelegd en mij geschreven, de zaak verder te zullen laten rusten.

Dit geval heeft mij veel briefwisseling en moeiten bezorgd. Daar bij de overigens waardeerbare actie, om de vergunningen in een gemeente te beperken, onwaardeerbare pogingen daartoe, zooals de boven aangewezen, ook elders zouden kunnen voorkomen en daar ik vermoed, dat verscheidene collega's, evenmin als ik, de drankwet van buiten kennen, die, volgens mijn zeer deskundigen raadgever „vol voetangels en klemmen ligt en een schrik is voor hen, die er niet dagelijks mee te maken hebben”, meende ik goed te doen, dit geval in ons *Tijdschrift* mede te deelen.

Aan collega's, die door te ijverige dagelijksche besturen voor een gelijksoortig dilemma geplaatst zouden worden, wil ik gaarne inzage van het schrijven van den inspecteur geven.

Franeker, Geneesk. gesticht, 2 Mei 1920.

G. D. SWANENBURG DE VEYE.

EEN BLOEDDRUK-TOESTEL VOOR DE PRAKTIJK.

Naar aanleiding van het toestel, beschreven door den heer DIRKEN in n°. 18 van dit *Tijdschrift*, wensch ik te wijzen op een zeer gemakkelijk vervoerbare bloeddruk meter van RIVA ROCCI, zooals hij veranderd werd door prof. DENECKE te Hamburg en beschreven in het *Handbuch der ges. Therapie* van PENZOLDT en STINTZING, dl. III, bldz. 458 door C. HIRSCH. Het geheel (met inbegrip van de manchët en den dubbelballon) is gepakt in een kistje lang 33 cM., hoog 15 cM. en breed 7½ cM. en voorzien van koperen handvaten. Wanneer men zich het toestel van DIRKEN met manchët en luchtpomp verpakt denkt in een kistje, dan zullen de maten weinig verschillen van die van het toestel van DENECKE. Ook met het toestel van DENECKE is men in staat het poldrukmaximum en -minimum te meten. Manometer en kwikvat zijn beide door